



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministerijai

2019-07- Nr. 17.2.-

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 19-8663 DERINIMO

Generalinė prokuratūra, susipažinusi su pateiktu derinti Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos projektu Nr. 19-8663 (toliau – Ataskaitos projektas), pagal kompetenciją teikia šias pastabas:

1. Siūlytina tikslinti Ataskaitos projekto 4 lapo 19 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„19. Generalinio prokuroro įsakymais 2015–2018 m. priimtose arba atnaujintose rekomendacijose, susijusiose su vaiko teisių užtikrinimu:“.

2. Atkreiptinas dėmesys, kad kai kurie Ataskaitos projekto 34 straipsnyje nurodyti duomenys apie vaiko apsaugą nuo seksualinio išnaudojimo ir prievartos pateikiami ir Ataskaitos projekto 39 straipsnyje, todėl siūlytina papildyti Ataskaitos 147 punktą ir jį išdėstyti taip:

„147. Daugiau informacijos pateikta Ataskaitos 14 (a), 18 (g), (h) ir (i), 155 ir 156 punktuose. Vaikų, nukentėjusių nuo skirtingų formų smurto ir nusikalstamų veikų, statistika pateikiama Ataskaitos priede (I dalis, 12–13 lentelės).“

3. Siūlytina tikslinti Ataskaitos projekto priedo 16 lapo I.1 punkto pirmąjį sakinį ir jame nenurodyti konkretaus 2013–2016 metais mokymuose dalyvavusių prokurorų skaičiaus. Pažymėtina, kad paprastai mokymuose nepilnamečių justicijos klausimais dalyvauja prokurorai, kurių specializacija nepilnamečių justicija. Tokių prokurorų skaičius kiekvienais metais gali kisti (pvz., preliminariais duomenimis, 2016 m. šioje srityje specializavosi 79 prokurorai, 2018 m. – 114). Be to, tie patys prokurorai gali dalyvauti ne vienuose mokymuose. Atsižvelgiant į tai, I.1 punkte vietoj skaičiaus 292 siūlytina įrašyti žodžius „besispecializuojantys prokurorai“. Taip pat siūlytina tikslinti I.1 punkto antrąjį sakinį ir jame po žodžių „2017 m.“ įrašyti žodžius „2018 m.“, nes išvardyti mokymai vyko ne tik 2017, bet ir 2018 metais.

4. Ataskaitos projekto priedo 34 straipsnio II.9 punktą (30, 31 lapai) apie mokymus, skirtus specialistų kompetencijoms seksualinių nusikaltimų prieš vaikus klausimais didinti, siūlytina papildyti Ataskaitos projekto priedo 16 lape nurodytais mokymais, t. y.: „Generalinėje prokuratūroje 2017 m. buvo organizuoti mokymai šiomis temomis:

„Vaikų seksualinis išnaudojimas elektroninėje erdvėje“ (dalyvavo 29 prokurorai, 3 valstybės tarnautojai ir 3 darbuotojai);

„Aktualūs vaikų seksualinio išnaudojimo vertinimo klausimai. Dažniausiai pasitaikančios kvalifikavimo klaidos“ (dalyvavo 18 prokurorų, 3 valstybės tarnautojai).“

Generalinis prokuroras

Evaldas Pašilis

Greta Bruzgienė, tel. (8 5) 266 2310, el. p. greta.bruzgiene@prokuraturos.lt



LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2019-08- Nr.
Į 2019-07-12 Nr. (3.35-34)STAP-172

DĖL JUNGTINIŲ TAUTŲ VAIKO TEISIŲ KONVENCIJOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS PROJEKTO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija išnagrinėjo Jūsų pateiktą derinti Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos projektą ir informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturi.

Krašto apsaugos viceministras

Vytautas Umbrasas

Dalia Vitkauskaitė-Meurice, tel. (8 5) 273 5557, el. p. dalia.vitkauskaite@kam.lt

Originalas nebus siunčiamas.

originalas nebus siunčiamas



LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2019-07-26 Nr.(1.1.20-12) 10-4767
2019-07-12 Nr.(20.5.8) 3-18

DĖL JUNGTINIŲ TAUTŲ VAIKO TEISŲ KONVENCIJOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS PROJEKTO

Įvertinę 2019-07-12 raštu Nr. (16.2-34) TAP-172 teiktą derinti Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos projektą (toliau – Ataskaitos projektas), iš esmės jam pritariame.

Teikiame kelis siūlymus ataskaitos projekto tikslinimui 2, 10, 11 ir 30 puslapiuose. Siūlymai naudojant įrankį „Sėkti keitimais“ išsiųsti adresu: kristina.stepanova@socmin.lt.
PRIDEDADA. Siūlymai Ataskaitos projektui, 4 lapai.

Viceministras

Algirdas Šešelgis

Jurgita Bilinskaitė, tel. (8 5) 266 1416, el. p. jurgita.bilinskaite@sam.lt
Anželika Balčiūnienė, tel. (8 5) 266 1469, el. p. anzalika.balciuniene@sam.lt
Loreta Ašoklienė, tel. (8 5) 219 3346, el. p. loreta.asokliene@sam.lt



Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas – ŠĮ

Lietuvos Respublikos užsieniečių teisinės padėties įstatymas – UTPI

Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas – VMVPI

Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas – VTAPI

Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymas – VIIĮ

Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas – VGTPĮ

Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registras – ĮKNR

Socialinės paramos šeimai informacinė sistema – SPIS

Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamentas – ONKTD

Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos – IRD

Privalomojo sveikatos socialinio draudimo fondas – PSDF

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – Tarnyba

Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programa – GIMK programa

Nevyriausybinių organizacijų – NVO

Vaiko raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos paslaugos – VRSAR paslaugos

Baigiamosios išvados dėl Lietuvos Respublikos III–IV jungtinės Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos – CRC/C/LTU/CO/3-4

Lietuvos Respublikos II–III jungtinė Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaita – II–III jungtinė Konvencijos įgyvendinimo ataskaita

Lietuvos Respublikos III–IV jungtinė Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaita – III–IV jungtinė Konvencijos įgyvendinimo ataskaita.

Demografinė padėtis

7. Vaikų skaičius pagal amžių, lytį, gyvenamąją vietą ir dalį nuo visų gyventojų Lietuvoje pateikiamas šios Ataskaitos priede (I dalis, 1–3 lentelės).

8. 2013 m. pradžioje Lietuvoje buvo 2 972 000 gyventojų, iš jų vaikų (0–17 metų) – 543,8 tūkst. (18,3 proc. visų gyventojų), o 2018 m. pradžioje Lietuvoje buvo 2 808 901 gyventojas, iš jų vaikų (0–17 metų) buvo 503,0 tūkst. (17,9 proc. visų gyventojų).

9. Nuo 2013 m. gimstamumas Lietuvoje mažėja ir 2017 m. pasiekė mažiausią lygį per pastaruosius 70 metų. 2014–2015 m. gimusiųjų skaičius šiek tiek didėjo (2014 m. gimė 1,6 proc. kūdikių daugiau nei 2013 m., o 2015 m. – 3,6 proc. daugiau nei 2014 m.), bet 2016 m. vėl pradėjo mažėti. 2013 m. Lietuvoje gimė 29,9 tūkst. kūdikių; 2017 m. – 28,7 tūkst. Suminis gimstamumo rodiklis 2013 m. buvo 1,59, o 2017 m. – 1,63. Santuokos neįregistravusiems tėvams 2013 m. gimė 8 825 vaikai, o 2017 m. – 7 701 vaikas. Statistiniai duomenys, susiję su gimstamumu, pateikiami šios Ataskaitos priede (I dalis, 4–6 lentelės).

II. BENDROSIOS KONVENCIJOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

A. Teisės aktai

10. Vaiko teisių apsauga Lietuvoje yra prioritetas. Šioje srityje šalis įgyvendino nemažai iniciatyvų – pakeitė teisės aktus ir įgyvendino vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarką. Svarbiausi pasiekti rezultatai – peržiūrėtas VTAPI, priimti šio įstatymo pakeitimai, įgyvendinantys Konvencijos principus ir nuostatas, įtvirtinančias vaiko, kaip teisių turėtojo, statusą (pvz., VTAPI įtvirtintas visiškas fizinių bausmių, taikomų vaikams, draudimas, taip pat ir šeimoje; vaiko nepriežiūra pripažinta kaip viena iš smurto formų; nustatyta aiški reagavimo į galimus vaiko teisių pažeidimus procedūra; įtvirtinta atvejo vadyba, kuria siekiama šeimoms, patiriančioms rizikos veiksnius, efektyviau teikti kompleksinę pagalbą; įkurtos mobiliosios specialistų komandos, kurios teikia intensyvią pagalbą krizės ištiktoms šeimoms, kt. Tai atitinka CRC/C/LTU/CO/3-4 9 ir 11 punktus.

kt.) dalyvavimo šiose veiklose prioritetą. Vienas iš NVŠ kokybės rodiklių savivaldybėje yra galimybių visiems vaikams sudarymas, ugdymo turinio ir aplinkos pritaikymas visiems vaikams pagal poreikį.

3 straipsnis. Svarbiausia – vaiko interesai

Teisės aktai

58. Geriausių vaiko interesų sąvoka įtvirtinta VTAPI 4 straipsnio 1 punkte. Nurodoma, kad priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su vaiku, vadovaujamasi geriausiais vaiko interesais. Atsižvelgiant į konkrečią vaiko situaciją, taikomas vaiko interesų principas ir siekiama nustatyti, kas naudingiausia vaikui dabar ir ateityje. VTAPI nustato, kad vaikui turi būti teikiama tokia apsauga, kokios reikia jo gerovei, taikant visą įmanomą koordinuotą kompleksinę pagalbą. Tai atitinka CRC/C/LTU/CO/3-4 19 punktą.

59. CK numatyta, kad šeimos santykių teisinis reglamentavimas Lietuvos Respublikoje grindžiamas, be kita ko, prioritetinės vaikų teisių ir interesų apsaugos ir gynimo principu.

60. Nagrinėdami bylas, susijusias su nepilnamečių vaikų interesais, teismai remiasi Europos žmogaus teisių teismo išaiškinimais apie geriausius vaiko interesus bei tai, kokios aplinkybės patenka į sąvoką „geriausi vaiko interesai“. Teismų praktika rodo, kad teismų sprendimai suderinami su geriausiais vaiko interesais.

61. Atlikti kiti teisės aktų pakeitimai, įgyvendintos veiklos (pvz., mokymai), kuriais siekiama įtvirtinti ir tinkamai apibrėžti geriausių vaiko interesų sąvoką nepilnamečių justicijos, švietimo, kt. srityse (II dalis, II.4 punktas). Tai atitinka CRC/C/LTU/CO/3-4 19 punktą.

6 straipsnis. Teisė gyventi, sveikai vystytis

Vaikų sergamumas

62. Vaikų sergamumo rodikliai 2013–2017 m. laikotarpiu kito nedaug: naujai susirgusių vaikų 2013 m. buvo 877,1 atv. 1 000 gyventojų, 2017 m. – 829,6 atv. 1 000 gyventojų. Didžioji naujai susirgusių vaikų dalis serga ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų ligomis ir gripu (2017 m. – 66,8 proc.). Ligotumo rodikliai atitinkamai 884,3 atv. ir 889,5 atv. 1 000 gyventojų. Statistiniai duomenys, susiję su vaikų sergamumu, pateikiami šios Ataskaitos priede (I dalis, 8 lentelė).

Kūdikio mirtingumas

63. 2014–2016 m. kūdikių mirtingumas didėjo ir 2016 m. buvo 4,5 mirusio kūdikio 1000 gyvų gimusiųjų. 2017 m. kūdikių mirtingumas sumažėjo: mirė 85 kūdikiai, t. y. 54 (38,8 proc.) mažiau negu 2016 m. Kūdikių mirtingumo rodiklis 2017 m. buvo 2,9 mirusio kūdikio 1 000 gyvų gimusiųjų (2013 m. – 3,7 / 1 000). Dažniausios kūdikių mirties priežastys 2017 m. – perinatalinio laikotarpio ligos (34,1 proc. visų kūdikių mirčių) ir įgimtos formavimosi ydos (32,9 proc.).

64. 2012–2017 m. įgyvendinta Lietuvos Respublikos ir Šveicarijos Konfederacijos bendradarbiavimo programa „Nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros gerinimas Lietuvoje“. 27 Lietuvos ligoninės aprūpintos modernia medicinos įranga, įsigyti ir naudojami didžiosiose Lietuvos ligoninėse 3 modernūs reanimobiliai, patobulinta daugiau kaip 4 000 programos dalyvių profesinė kvalifikacija ir modernių technologijų taikymo įgūdžiai, parengtos 72 akušerijos ir neonatologijos diagnostikos ir gydymo metodikos.

65. Atnaujintas Nėščiujų, gimdyvių ir naujagimių sveikatos priežiūros tvarkos aprašas. Koreguojami nustatyti paslaugas teikiančių įstaigų kokybės rodikliai, pvz., mažinamas galimų atlikti cezario pjūvio operacijų skaičius, reglamentuotas sveikatos priežiūros specialistų, teikiančių paslaugas nėščiosioms, gimdyvėms ir naujagimiams, kvalifikacijos tobulinimas, numatoma skirti etatinį (-ius) sveikatos priežiūros specialistą (-us), kuris (-ie) organizuos reguliarių vertinimą, kaip darbe laikomasi akušerinę bei neonatologinę pagalbą reglamentuojančių diagnostikos ir gydymo metodikų bei protokolų. Iki šiol visoms nėščiosioms buvo tiriamas cukraus kiekis kraujyje, tačiau, siekiant kuo anksčiau diagnozuoti cukrinį ar nėščiujų diabetą, atsižvelgiant į tarptautines rekomendacijas, bus atliekamas

gliukozės tolerancijos mėginys išsamus tyrimas. Taip pat nėsčiosios bus pradėtos tikrinti dėl hepatito B. Minėtus tyrimų išlaidas kompensuojamos PSDF biudžeto lėšomis planuojama atlikti nuo 2019 m.

1–4 metų vaikų mirtingumas

66. Nuo 2013 m. kasmet mirdavo apie 28 1–4 metų vaikus. Mirtingumo rodiklis 2013–2017 m. – 23,6 mirties 10 000 gyventojų.

67. Statistiniai duomenys, susiję su kūdikių ir 1–4 metų vaikų mirtingumu, pateikiami šios Ataskaitos priede (I dalis, 9 lentelė ir 1–4 paveikslai).

Profilaktinis vaikų sveikatos tikrinimas

68. Vaikų sveikata profilaktiškai privalo būti tikrinama pagal Vaikų sveikatos tikrinimo tvarką, kurioje aiškiai įvardyta, kokio amžiaus vaikams tikrinama sveikata, nustatytas sveikatos priežiūros tikrinimo ir profilaktinio sveikatos tikrinimo periodiškumas, sveikatos priežiūros specialistas (-ai), kuris (-ie) atlieka sveikatos priežiūrą, bei pateikiamas privalomų atlikti veiksmų ir (ar) būtinų atlikti tyrimų sąrašas. Jei vaiko sveikata tikrinama gydymo įstaigoje, prie kurios jis priregistruotas, už paslaugas mokėti nereikia.

69. Siekiant užtikrinti ankstyvą vaiko raidos sutrikimo nustatymą, reabilitacinės programos ir pagalbos šeimai plano sudarymą ir taikymą, padedančius vaikui optimaliai vystytis ir integruotis į visuomenę, atnaujinta vaikų profilaktinio sveikatos tikrinimo tvarka: peržiūrėti privalomi profilaktinių vaikų sveikatos tikrinimo reikalavimai ir pirmą kartą patvirtinti ankstyvojo amžiaus vaikų (iki 4 metų) psichomotorinės raidos tikrinimo reikalavimai bei tvarka (vaiko raida tikrinama nuo 3 mėn. amžiaus), nurodytos priemonės, nustatytos užduotys, aprašyti įgūdžiai, vertinimo kriterijai, išvadų įrašymo medicinos dokumentuose tvarka.

70. Ligoninėje gimusių mažylį apžiūri ir jo sveikatos būklę įvertina vaikų ligų gydytojas ir (ar) gydytojas neonatologas. Patikrinama visų naujagimių klausa ir rega, išnešioti naujagimiai patikrinami dėl kritinių įgimtų širdies ydų ligų, atliekami tyrimai (iš vieno kraujo lašo): dėl fenilketonurijos, dėl įgimtos skydliaukės veiklos nepakankamumo, dėl įgimto medžiagų apykaitos sutrikimo galaktozemijos, dėl adrenogenitalinio sindromo, antinksčių žievės funkcijos sutrikimo, dėl angliavandenių apykaitos sutrikimų. Naujagimis ligoninėje paskiepijamas (jeigu nėra kontraindikacijų) nuo tuberkuliozės ir hepatito B.

71. Siekiant mažinti vaikų sergamumą užkrečiamosiomis ligomis, į Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių nuo 2014 m. įtrauktas skiepijimas nuo pneumokokinės infekcijos, nuo 2016 m. – mergaičių skiepijimas nuo žmogaus papilomos viruso, nuo 2018 m. – vakcina nuo rotaviruso ir vakcina nuo B tipo meningokoko.

Savižudybių prevencija

72. Vaikų savižudybių statistika pateikiama šios Ataskaitos priede (I dalis, 10 lentelė).

73. Siekiant koordinuoti savižudybių prevenciją ir stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, 2015 m. Valstybiniame psichikos sveikatos centre įsteigtas Savižudybių prevencijos biuras, kurio veiklos kryptys: savižudybių prevencijos politikos įgyvendinimas, sistemingos pagalbos ketinantiems žudyti, bandžiusiems žudyti, artimųjų šeimoms ir netekti patyrusiems artimiesiems koordinavimas, metodinės pagalbos teikimas, informacinių kampanijų organizavimas.

74. Patvirtinta nauja Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodekso redakcija, griežtai reglamentuojanti informavimo apie savižudybes principus. Savižudybių prevencijos biuras vykdo žiniasklaidos priemonių stebėseną ir konsultuoja žurnalistus dėl tinkamo informacijos pateikimo. Išleisti įvairūs leidiniai savižudybių prevencijos tema skirtingų sričių (sveikatos priežiūros, šeimos bendrosios praktikos gydytojams, policijos pareigūnams, kt.) specialistams. Visų leidinių elektroninės versijos įdėtos ir laisvai prieinamos įstaigos tinklalapyje (www.vpsc.lt).

75. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė 2010–2014 m. vykdė Europos Sąjungos struktūrinių lėšomis finansuoto projekto „Krizių intervencija:

priežasčių, dėl kurių valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija pagrįstai mano, kad egzistuoja reali galimybė grąžinti vaiką į šeimą. CK taip pat nustatyta, kad vaiko globa (rūpyba) trunka ne ilgiau kaip 12 mėnesių ir tik esant pagrįstų įrodymų, kad tėvai stengiasi pakeisti savo elgesį, vaiko laikinoji gali būti pratęsta ne ilgiau kaip 6 mėnesiams.

6. NEGALIA, SVEIKATOS APSAUGA IR GEROVĖ

6 straipsnio 2 dalis. Vaiko teisė gyventi ir sveikai vystytis

207. Papildyta akušerio medicinos norma, reglamentuojanti akušerių kompetenciją, gebėjimą savarankiškai priimti savaiminį gimdymą, jei nėra didelės rizikos nėštumo veiksmų.

208. Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymas nustatė papildomą akušerio teisę – teikti gimdyvei gimdymo priežiūros paslaugas namuose, jei nėra didelės rizikos nėštumo veiksmų. Ši nuostata įsigaliojo 2019 m. sausio 1 d., šiuo metu rengiami poįstatyminiai teisės aktai.

209. Statistiniai duomenys, susiję su vaikų skiepijimais ir kūdikių maitinimu krūtimi, pateikiami Ataskaitos priede (I dalis, 17 lentelė, 5–6 paveikslai ir I.3 punktas).

23 straipsnis. Vaikai, turintys negalią

Sveikatos apsauga

210. Siekiant skatinti gydytojus psichiatrus ir psichikos sveikatos slaugytojus, teikiančius pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, aktyviau lankyti namuose neįgalius pacientus, kuriems dėl psichikos ir elgesio sutrikimų nustatyti specialūs nuolatinės slaugos ar specialūs nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, nuo 2014 m. lapkričio 1 d. papildomai mokama atskirai psichiatrai ir atskirai slaugytojai už neįgalių pacientų priežiūrą namuose.

211. Įgyvendinant Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas ir siekiant, kad neįgalūs asmenys naudotųsi visomis teisėmis bei pagrindinėmis laisvėmis, buvo priimti ir 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo CK ir su juo susijusių įstatymų pakeitimai, kuriais remiantis reformuoti asmenų neveiknumo, riboto veiknumo institutai, t. y. atsisakyta absoliutaus neveiknumo instituto ir numatytas veiknumo ribojimas tik konkrečiose srityse.

212. Parengtas Medicininių kriterijų (ligų ir (ar) susijusių sveikatos sutrikimų) sąrašas, kuriuo vadovaujantis sutrikusio vystymosi kūdikių namuose vaikams teikiamos socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugos.

213. Vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugos teikiamos vaikams, kurie turi psichikos ir elgesio sutrikimų ar kuriems jų gali atsirasti. Vaikų ir paauglių psichikos sutrikimams gydyti dažniausiai taikomi nemedikamentiniai gydymo metodai bei priemonės. Gydymo ir psichosocialinės reabilitacijos metodai taikomi ne tik vaikams, bet ir jų tėvams ar kitiems atstovams pagal įstatymą, į gydymo procesą įtraukiama ir šeima, artimiausi žmonės (mokytojai, globėjai).

214. VRSAR paslaugos teikiamos 49 asmens sveikatos priežiūros įstaigose (apmokamos PSDF lėšomis) ir 3 sutrikusio vystymosi kūdikių namuose (apmokamos valstybės biudžeto lėšomis ir PSDF lėšomis). VRSAR paslaugas teikia specialistų komanda: gydytojas (vaikų ligų gydytojas, vaikų neurologas ar fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojas), medicinos psichologas, logopedas, kineziterapeutas, specialusis pedagogas, ergoterapeutas (jei teikiamos tretinio lygio paslaugos), socialinis darbuotojas, slaugytojas. Nuo 2018 m. padidintas VRSAR skaičius dienos stacionare, padidintos bazinės paslaugų kainos, išsamiai aprašyta išplėstinės specialistų komandos ambulatorinės konsultacijos teikimo tvarka ir nustatyta nauja bazinė šios konsultacijos kaina. Taip pat atnaujintos paslaugų teikimo indikacijos, nustatyti nauji diagnostikos ir gydymo metodai, paslaugų teikimo reikalavimai bei organizavimo principai. VRSAR paslaugos teikiamos vaikams iki 7 metų (prioritetine tvarka – vaikams iki 4 metų), nesvarbu, ar jie lanko ugdymo įstaigas, papildyta šias paslaugas teikiančių specialistų komanda, nustatytas minimalus komandos specialistų darbo krūvis. Pastaraisiais metais



LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministerijai

2019 - - Nr.
Į 2019-07-12 Nr. 3.35-34)STAP-172

DĖL JUNGTINIŲ TAUTŲ VAIKO TEISIŲ KONVENCIJOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos projektą (toliau – Ataskaitos projektas), siūlo Ataskaitos projekto 276 pastraipą patikslinti taip: “Siekiant mažinti anksti mokyklą paliekančių mokinių skaičių, nustatytos naujos socialinės pedagoginės pagalbos mokiniui formos (mediacija), maksimalus vienam mokyklos socialiniam pedagogui tenkantis mokinių skaičius (400). Taip pat nustatyta, kad mokiniams, tėvams ar mokytojams konsultuoti socialinis pedagogas gali skirti ~~iki~~ **ne mažiau kaip** 50 proc. darbo laiko. Socialinių pedagogų yra daugumoje šalies mokyklų, bet kartais jie dirba su daugiau mokinių, nei turėtų dirbti“. Ataskaitos projekto 276 pastraipą patikslinti siūloma atsižvelgiant į Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950, 11 punktą „Socialinis pedagogas turėtų skirti ne mažiau kaip 50 procentų savo darbo laiko darbui su vaikais ir mokiniais, pedagoginių darbuotojų, klasių vadovų konsultavimui“.

Švietimo, mokslo ir sporto viceministrė

Kornelija Tiesnesytė



LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2019-07- Nr.
Į 2019-07-12 Nr. (3.35-34)STAP-172

DĖL JUNGTINIŲ TAUTŲ VAIKO TEISIŲ KONVENCIJOS ĮGYVENDINIMO V-VI JUNGTINĖS ATASKAITOS PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2019 m. liepos 12 d. raštu Nr. (3.35-34)STAP-172 pateiktą derinti Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo V-VI jungtinės ataskaitos projektą (toliau – Ataskaitos projektą), informuoja, kad dėl Ataskaitos projekto esminių pastabų neturi, tačiau teikia kelis pasiūlymus dėl Ataskaitos projekto punktuose pateiktos informacijos atnaujinimo.

1. Atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. liepos 16 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 21, 22, 53, 54, 105, 188 straipsnių ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 27², 189¹ straipsniais įstatymą Nr. XIII-2335 bei Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 10, 45 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą Nr. XIII-2336, kuriais į Lietuvos nacionalinę teisę perkeltos 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji, nuostatos, siūlytų atlikti šiuos Ataskaitos projekto pakeitimus:

1.1. Ataskaitos projekto 323 punktą išdėstyti taip:

„2019 m. liepos 16 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos BPK bei SVĮ pakeitimus, kuriais į Lietuvos nacionalinę teisę perkeltos 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji, nuostatos. Šiais įstatymų pakeitimais reglamentuota įtariamųjų ir kaltinamųjų bei jų tėvų ar kitų atstovų pagal įstatymą teisė į informaciją apie baudžiamojo proceso padėtį, įtvirtinta įtariamojo ir kaltinamojo teisė būti lydimam atstovo pagal įstatymą teismo posėdžiuose ir atliekant kitus proceso veiksmus, taip pat nepilnamečio įtariamojo ir kaltinamojo teisė į privatumo apsaugą, įtvirtintas naujas nepilnamečio įtariamojo ar kaltinamojo individualus vertinimo baudžiamajame procese institutas, apibrėžtos individualaus vertinimo atlikimo sąlygos, numatyta, kad į nepilnamečio individualaus vertinimo išvadoje pateiktus duomenis apie nepilnamečio įtariamojo ar kaltinamojo asmenybę, jo aplinką, specialius poreikius apsaugos, švietimo, mokymo ir socialinės integracijos srityje privalo būti atsižvelgiama parenkant nepilnamečiui kardomąsias ir kitas procesines prievartos priemones,

priimant sprendimus dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo ar bylos perdavimo teismui, organizuojant proceso veiksmus, priimant sprendimus dėl bausmės, baudžiamojo ar auklėjamojo poveikio priemonių skyrimo. Taip pat įtvirtinta BPK nuostata, reglamentuojanti nepilnamečio įtariamojo apklausos ypatumus, užtikrinant, kad apklausos garso ir vaizdo įrašas gali būti daromas ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro iniciatyva arba nepilnamečio įtariamojo ar jo gynėjo arba atstovo pagal įstatymą prašymu, o apklausiant suimtą ar sulaikytą nepilnametį įtariamąjį, garso ir vaizdo įrašas privalo būti daromas visais atvejais. SVĮ pakeitimais užtikrinta suimto nepilnamečio teisė į papildomą ar pakartotinį asmens sveikatos būklės patikrinimą bei suėmimo vykdymo metu pilnametystės sulaukusio nepilnamečio teisė iki 21 metų būti laikomam kartu su nepilnamečiais suimtaisiais.“

1.2. Ataskaitos projekto priede „II. TEMINĖ INFORMACIJA. Bendrosios Konvencijos įgyvendinimo priemonės. 3 straipsnis. Svarbiausia – vaiko interesai. II.4. Geriausi vaiko interesai; teisė ir teismų praktika, nepilnamečių justicija“ 8 pastraipą (25 Ataskaitos projekto priedo puslapis) išdėstyti taip:

„2019 m. liepos mėn. 16 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė BPK ir SVĮ pataisas, kuriomis užbaigtas 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji perkėlimas į Lietuvos nacionalinę teisę. Ši direktyva nustato procesines garantijas, kuriomis užtikrinama, kad vaikai, kurie yra įtariamieji ar kaltinamieji baudžiamajame procese, galėtų suprasti ir sekti procesą, naudotis savo teise į teisingą bylos nagrinėjimą ir užkirsti kelią naujiems vaikų nusikaltimams, skatinti jų socialinę integraciją.“

2. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso ir Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo nuostatomis, reguliuojančiomis nepilnamečių asmenų bausmės atlikimą pataisos namuose ir lygtinio paleidimo jiems taikymą, taip pat atsižvelgiant į tai, kad nuo 2014 metų veikia tik viena valstybės įmonė „Mūsų amatai“, o nuo 2018 metų rugsėjo 1 dienos probacijos, su laisvės atėmimu nesusijusių bausmių ir baudžiamojo poveikio priemonių vykdymą organizuoja Lietuvos probacijos tarnyba, siūlytume atlikti šiuos Ataskaitos projekto pakeitimus:

2.1. Ataskaitos projekto 175, 281 ir 331 punktus išdėstyti taip:

„175. Nepilnamečiams, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę paprastojoje grupėje, sudarytos sąlygos bendrauti su tėvais, artimaisiais ar kitais asmenimis (per mėnesį gali gauti 2 trumpalaikius ir 1 ilgalaikį pasimatymą, gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, 2 kartus per savaitę skambinti telefonu). Gerai besielgiantys nepilnamečiai, atliekantys bausmę lengvosios grupės sąlygomis, bendrauti su tėvais, artimaisiais ar kitais asmenimis gali dar dažniau (gali per mėnesį gauti 4 trumpalaikius ir 1 ilgalaikį pasimatymą, kartą per dieną skambinti telefonu ir siųsti (gauti) neribotą kiekį laiškų). Už nepriekaištingą elgesį ir pažangą mažinant nusikalstamo elgesio riziką laisvės atėmimo bausmę atliekantys nepilnamečiai gali būti skatinami galimybe vieną kartą papildomai paskambinti telefonu, gauti tris papildomus ilgalaikius arba trumpalaikius pasimatymus per vienerius metus, pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti iki aštuonių valandų už pataisos namų teritorijos ribų, papildomai išvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus. Nepilnamečiams nuteistiesiems, kurie gerai elgiasi, gali būti leidžiama kartu su pataisos įstaigos darbuotojais nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitus ne pataisos įstaigoje organizuojamus renginius.“

281. 2016 m. patvirtintas Suimtųjų ir nuteistųjų bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo organizavimo tvarkos aprašas. Šis aprašas ir Nuteistųjų profesinio mokymo organizavimo tvarkos aprašas reguliuoja suimtųjų ir nuteistųjų, laikomų tardymo izoliatoriuose, pataisos įstaigose ir areštinėse, mokymo organizavimą pagal formaliojo švietimo programas bendrojo ugdymo mokyklose, įsteigtose laisvės atėmimo vietose, ir nuteistųjų profesinio mokymo organizavimą profesinio mokymo įstaigų veiklą vykdančiuose tardymo izoliatoriuose, pataisos įstaigose ir valstybės įmonėje „Mūsų amatai“.

331. Lygtinai paleistų nepilnamečių (tokių nepilnamečių kasmet būna apie 15) integracija į visuomenę rūpinasi Lietuvos probacijos tarnyba. Ugdomi nepilnamečių probuojamųjų gebėjimai gyventi nenusikalstant ir skatinama jų socialinė integracija, teikiama socialinė pagalba, lavinami socialiniai įgūdžiai ir skatinamas pozityvus užimtumas, teikiama individuali ar grupinė psichoterapija, psichologinė pagalba, taikomos elgesio pataisos programos (EQUIP ir kt.), mediacija ir kitos priemonės, kurios padėtų nepilnamečiam probuojamajam socialiai integruotis. Į nepilnamečio probuojamojo resocializacijos procesą įtraukiami ir tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą. Kiekvienam probuojamajam nepilnamečiui sudaromas individualus priežiūros planas, kuriame numatoma, kokios tik jam reikalingiausios priemonės bus taikomos, kad jo resocializacija būtų sėkminga. “

Laikinai einantis teisingumo ministro pareigas

Elvinas Jankevičius

Petras Butrimas, (8 5) 266 2888, el. p. petras.butrimas@tm.lt
Jolita Nenartavičienė, (8 5) 266 2966, el. p. jolita.nenartaviciene@tm.lt
Marta Gavrilovienė, (8 5) 266 2935, el. p. marta.gavriloviene@tm.lt
Darius Trinkūnas, (8 5) 266 2912, el. p. darius.trinkunas@tm.lt
Vaida Rudėnaitė, (8 5) 266 2994, el. p. vaida.rudenaite@tm.lt
Tautginas Mickevičius, (8 5) 266 2859, el. p. tautginas.mickevicius@tm.lt



LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

Nr.
I 2019-07-12 Nr. (16.2-34)SD-
STAP-172

DĖL JUNGTINIŲ TAUTŲ VAIKO TEISIŲ KONVENCIJOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS PROJEKTO

Vidaus reikalų ministerija susipažino su Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo ataskaitos projektu ir informuoja, kad atsižvelgusi į tai, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 1V-598 „Dėl Kovos su prekyba žmonėmis 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“ buvo patvirtintas Kovos su prekyba žmonėmis 2017–2019 metų veiksmų planas, siūlo keisti ataskaitos projekto 306 punktą ir jį išdėstyti taip:

„306. ONKTD specialieji kovos su prekyba žmonėmis srityje prokurorai, įgyvendindami nacionaliniame Kovos su prekyba žmonėmis 2017–2019 metų veiksmų plane ~~ir Kovos su prekyba žmonėmis 2017–2019 metų veiksmų plano priemonių įgyvendinimo plane~~ numatytas priemonės:

1) kartu su Vidaus reikalų ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos kriminalinės policijos biuro atstovais 2017–2018 metais atliko Prekybos žmonėmis aukų nustatymo, ikiteisminio tyrimo ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo rekomendacijų taikymo praktikos vertinimą;

2) išanalizavo ir apibendrino duomenis apie nutrauktų ikiteisminių tyrimų, susijusių su prekyba žmonėmis, atlikimą bei atsisakymų pradėti ikiteisminį tyrimą medžiagų tyrimo praktiką, ir parengė pažymą apie ikiteisminio tyrimo subjektų priimtų procesinių sprendimų, kuriais 2017–2018 metais buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą dėl nusikalstamų veikų, numatytų BK 147, 147¹, 147², 157 straipsniuose, padarymo arba ikiteisminis tyrimas nutrauktas, teisėtumo ir pagrįstumo.“

Vidaus reikalų viceministras

Česlovas Mulma

Sonata Mickutė, tel. (8 5) 271 7292, el. p. sonata.mickute@vrm.lt